

Szerződés a Francia Köztársaság, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság és a Német Szövetségi Köztársaság közötti kapcsolatokról

1952. május 26., 1954. október 23.

A Francia Köztársaság, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság és a Német Szövetségi Köztársaság az alábbi szerződést kötötték, amely meghatározza új kapcsolataik alapjait.

1. cikk. 1. A jelen Szerződés életbelépésével a Francia Köztársaság, az Amerikai Egyesült Államok és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság (a jelen Szerződésben és a Kiegészítő Szerződésekben „a Három Hatalomnak” is nevezve) megszüntetik a megszállási rendszert a Szövetségi Köztársaságban, hatályon kívül helyezik a megszállási szabályzatot és felosztatják a Szövetséges Főbiztosságot és a Tartományi Biztosságokat a Szövetségi Köztársaságban.

2. Ennek következtében a Szövetségi Köztársaság egy szuverén állam teljes joghatóságával intézi bel- és külügyeit.

2. cikk. Tekintettel a nemzetközi helyzetre, amely mindeddig megakadályozta Németország újraegyesítését és békeszerződéses rendezés létrehozását, a Három Hatalom fenntartja a megelőzően gyakorolt vagy bírt jogokat és felelőségeket Berlinre és Németországra mint egészre vonatkozóan, ide értve Németország újraegyesítését és a békeszerződéses rendezést. A Három Hatalom által a fegyveres erőknek Németországban való állomásozására és biztonságuk védelmére vonatkozóan fenntartott jogokról és felelőségekről jelen Szerződés 4. és 5. cikkei rendelkeznek.

3. cikk. 1. A Szövetségi Köztársaság vállalja, hogy politikáját az Egyesült Nemzetek Alapokmányába iktatott elvekkel és az Európa Tanács Alapszabályaiban kitűzött célokkal összhangban fogja vezetni.

2. A Szövetségi Köztársaság megerősíti azt a szándékát, hogy teljes mértékben bekapcsolódjék a szabad nemzetek közösségébe, azzal, hogy tagjává válik a szabad világ közös céljait előmozdító nemzetközi szervezeteknek. A Három Hatalom megfelelő időben támogatni fogja a Szövetségi Köztársaságnak az ilyen szervezetekbe való felvétel iránti kérelmét.

3. A Három Hatalom, olyan államokkal folytatott tárgyalásai során, amelyekkel a Szövetségi Köztársaság nem áll összeköttetésben, a Szövetségi Köztársasággal tanácskozni fog a politikai érdekeit közvetlenül érintő kérdésekben.

4. A Szövetségi Kormány kérésére a Három Hatalom megteszi a szükséges intézkedéseket aziránt, hogy képviselje a Szövetségi Köztársaság érdekeit más államokkal való viszonylatban és bizonyos nemzetközi szervezetekben vagy értekezleteken, amennyiben a Szövetségi Köztársaság nincs abban a helyzetben, hogy azt maga megtegye.

4. cikk. 1. Addig is, amíg a német védelmi hozzájárulásról szóló megállapodások hatályba lépnek, a Három Hatalom fenntartja a fegyveres erőknek a Szövetségi Köztársaság területén való állomásoztatására vonatkozó eddig gyakorolt vagy bírt jogokat. Ez erők feladata a szabad világ védelme, amelynek a Szövetségi Köztársaság és Berlin szintén részei. A jelen Szerződés 5. cikkének 2. pontjában foglalt rendelkezések érintetlenül hagyásával, e fegyveres erők jogait és köteleseit a jelen Szerződés 8. cikkének 1. pontjában említett, a Német Szövetségi Köztársaság területén levő idegen fegyveres erők és tagjaik jogairól és kötelesegeiről szóló szerződés (a továbbiakban „Csapatszerződés”) fogja szabályozni.

2. A Három Hatalom által a fegyveres erők Németországban való állomásoztatására vonatkozóan eddig gyakorolt vagy bírt és továbbra is fenntartott jogokat a jelen cikk rendelkezései nem érintik, amennyiben azok jelen Szerződés 2. cikke első mondatában említett jogok gyakorlásához szükségesek. A Szövetségi Köztársaság egyetért azzal, hogy a

német védelmi hozzájárulásról szóló megállapodások hatálybalépése után ugyanolyan nemzetiségű és állományú fegyveres erők állomásoznak területén, mint amilyenek e megállapodások hatálybalépésekor ott állomásoznak. Tekintettel a Szövetségi Köztársaságnak a jelen Szerződés 1. cikkének 2. pontjában meghatározott jogállására, és tekintettel arra a tényre, hogy a Három Hatalom fegyveres erőknek a Szövetségi Köztársaság területén való állomásoztatására vonatkozó jogait, amennyiben ez a Szövetségi Köztársaságot érinti, csak a Szövetségi Köztársasággal teljes egyetértésben kívánják gyakorolni, ezt a kérdést külön szerződés szabályozza.

5. cikk. 1. A német védelmi hozzájárulásról szóló megállapodások hatálybalépéséig a Szövetségi Köztársaság területén állomásozó erőkre az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) A Három Hatalom tanácskozik a Szövetségi Köztársasággal a fegyveres erőkre vonatkozó minden kérdéssel, amennyiben ezt a katonai helyzet megengedi. A Szövetségi Köztársaság a jelen Szerződés és a Kiegészítő Szerződések értelmében, valamint Alaptörvénye keretében teljes mértékben közreműködik abban, hogy a fegyveres erők feladatainak teljesítését megkönnyítse.

b) A Három Hatalomnak, mielőtt saját fegyveres erőinek részeként olyan nemzet csapattestét küldi szövetségi területre, amely nemzet jelenleg nem küld ki ilyen csapatokat, ki kell kérni a Szövetségi Köztársaság beleegyezését. Mindazonáltal külső támadás vagy annak közvetlen veszélye esetében az ilyen csapattestek szövetségi területre a Szövetségi Köztársaság beleegyezése nélkül is bevihetők, de a veszély elmúltával csak annak beleegyezésével tarthatók ott.

2. A Három Hatalom által a Szövetségi Köztársaság területén állomásozó fegyveres erők biztonságának védelmére vonatkozóan eddig bírt vagy gyakorolt és időlegesen fenntartott jogok megszűnnek, mihelyt az illetékes német hatóságok a német törvényhozástól ezeknek megfelelő olyan jogokat kaptak, amelyek képessé teszik őket arra, hogy ezen erők biztonságának védelmére hathatós intézkedéseket tegyenek, ide értve azt is, hogy szembeszálljanak a közbiztonság és a közrend súlyos megzavarásával. Amennyiben ezeket a jogokat a Három Hatalom továbbra is gyakorolná, ez csak a Szövetségi Kormányral való előzetes tanácskozás után történhetik meg, hacsak a katonai helyzet az ilyen tanácskozás lehetőségét nem zárja ki, és ha a Szövetségi Kormány elismeri, hogy a körülmények megkövetelik e jogok gyakorlását. Minden egyéb tekintetben a fegyveres erők biztonságának védelmét a Csapatszerződés vagy az azt helyettesítő egyezmény rendelkezései és – amennyiben valamely érvényes megállapodás nem tartalmaz ellenkező rendelkezéseket – a német jog szabályozza.

6. cikk. 1. A Három Hatalom tanácskozni fog a Szövetségi Köztársasággal Berlinre vonatkozó jogaik gyakorlásáról.

2. A Szövetségi Köztársaság a maga részéről együttműködik a Három Hatalommal, hogy ezek eleget teheszenek Berlinnel szemben vállalt felelősségüknek.

7. cikk. 1. Az Aláíró Államok egyetértenek abban, hogy közös politikájuk egyik lényeges célja a Németország és volt ellenfelei között szabad tárgyalások útján létrejött, egész Németországra vonatkozó békeszerződéses rendezés, amelynek meg kell vetnie a tartós béke alapjait. Az Aláíró Államok egyetértenek abban is, hogy Németország határainak végleges megállapítása erre a rendezésre vár.

2. A békeszerződéses rendezés létrejöttéig is, az Aláíró Államok együttműködnek egymással aziránt, hogy békés eszközökkel elérjék közös céljukat, az újraegyesített, a Szövetségi Köztársasághoz hasonló liberális-demokratikus alkotmánnyal rendelkező és az európai közösségbe bekapcsolódó Németországot.

3. A Három Hatalom tanácskozik a Szövetségi Köztársasággal minden olyan kérdésben, amely Németországra mint egészre vonatkozó jogaik gyakorlását érinti.

8. cikk. 1. a) Az Aláíró Államok az alábbi Kiegészítő Szerződéseket kötötték:

- Szerződés a Német Szövetségi Köztársaság területén levő idegen fegyveres erők és tagjaik jogairól és kötelességeiről.
- Pénzügyi egyezmény.
- Szerződés a háború és a megszállás folytán felmerült kérdések rendezéséről.

b) A Német Szövetségi Köztársaság területén levő idegen fegyveres erők és tagjaik jogairól és kötelességeiről szóló szerződés és a fegyveres erők és tagjaik adózása tárgyában Bonnban, 1952. május 26-án kelt és a Bonnban, 1952. július 26-án aláírt jegyzőkönyv által módosított egyezmény addig maradnak érvényben, amíg hatályba nem lépnek a Három Hatalom és más, a Szövetségi Köztársaság területén csapatokat állomásoztató államok fegyveres erőinek jogairól és kötelességeiről szóló új megállapodások. Az új megállapodásokat az Észak-atlanti Szerződés résztvevői által fegyveres erőik jogállása tárgyában Londonban, 1951. június 19-én aláírt egyezmény alapulvételével fogják megkötni és azokkal a rendelkezésekkel egészítik ki, amelyeket a Szövetségi Köztársaságban állomásozó erőkkel kapcsolatos különleges körülmények szükségessé tesznek.

c) A pénzügyi egyezmény addig marad érvényben, amíg hatályba nem lépnek az új megállapodások, amelyeket az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének a Szövetségi Köztársaság területén csapatokat állomásoztató más kormányaival a pénzügyi egyezmény 4. cikkének 4. pontja értelmében tárgyalnak le.

2. A háború és a megszállás folytán felmerült kérdések rendezéséről szóló szerződés 1. fejezete 6. cikkének 4. pontjában említett átmeneti időszak alatt a három Aláíró Államnak ebben a pontban említett jogai fennmaradnak.

9. cikk. 1. Döntőbírásgot állítanak fel, amelynek működését az ide mellékelt Alapokmány rendelkezései szabályozzák.

2. A jelen cikk 3. pontjában, az ide mellékelt Alapokmányban vagy a Kiegészítő Szerződésekben foglalt kivételek épségben tartása mellett, kizárólag a Döntőbírásgnak lesz hatásköre a Három Hatalom és a Szövetségi Köztársaság között felmerült minden olyan vita rendezésére, amely a jelen Szerződés, az ide mellékelt Alapokmány vagy a Kiegészítő Szerződések alkalmazása körül keletkezett és amelyet a Felek tárgyalások útján vagy más, az Aláíró Államok összessége által elfogadott módon nem sikerült rendezni.

3. A Három Hatalomnak a 2. cikkben, a 4. cikk 1. pontjának két első mondatában, a 4. cikk 2. pontjának első mondatában és az 5. cikk 2. pontjának két első mondatában lefektetett jogaira vagy e jogok alapján foganatosított intézkedéseire vonatkozó viták eldöntése nem tartozik a Döntőbírásg vagy bármely más bíróság vagy bírói fórum illetékessége alá.

10. cikk. Az Aláíró Államok felül fogják vizsgálni a jelen Szerződés és a Kiegészítő Szerződések rendelkezéseit:

a) egyikük kérésére, Németország újraegyesítése esetében, vagy abban az esetben, ha a jelen Szerződésben részes Államok részvételével vagy hozzájárulásával nemzetközi megegyezés jön létre az egység helyreállítását célzó intézkedésekről, továbbá egy európai federáció megalakulása esetében;

b) minden olyan helyzetben, amelyről az Aláíró Államok egyhangúan elismerik, hogy az a jelen Szerződés hatálybalépésekor fennállott körülmények alapvető megváltozása következtében jött létre.

Az Aláíró Államok mindkét esetben közös egyetértéssel módosítani fogják a jelen Szerződést és a Kiegészítő Szerződéseket, amennyire ezt a helyzetben beállott alapvető változás szükségessé vagy tanácsossá teszi.

11. cikk. Jelen Szerződést és a Kiegészítő Szerződéseket a Német Szövetségi Köztársaság kormányának levéltárában kell elhelyezni. E kormány mindegyik Aláíró Államhoz hiteles másolatokat juttat el és értesíti azokat a Szerződés és a Kiegészítő Szerződések hatálybalépésének időpontjáról.

Ennek hitelül alulírottak, akik erre a célra kormányaiktól kellő meghatalmazást kaptak, a jelen Szerződést aláírták.

Kelt Bonnban, 1952. május hónapjának 26-ik napján, Három példányban, francia, angol és német nyelven, azzal, hogy a három változat egyenlő érvényű.

Eden

Schuman

Dulles

Adenauer

MELLÉKLET

(A Döntőbíróság Alapokmányát tartalmazza, amely 4 címből és 25 cikkből áll. A 4 cím a következő: I. A Bíróság összetétele, szervezete és székhelye. II. A Bíróság illetékessége és hatásköre. III. Eljárás. IV. Tanácsadó vélemények.)

KIEGÉSZÍTŐ SZERZŐDÉSEK

Szerződés a Német Szövetségi Köztársaság területén levő idegen fegyveres erők és tagjaik jogairól és kötelelességeiről

(A Szerződés 3 részből áll: I. Általános rendelkezések, II. Bíraskodás, III. Igazgatás és ellátás. – A módosítások főként azokat a részeket érintik, amelyek az Európai Védelmi közösséggel voltak kapcsolatosak.)

Egyezmény a Német Szövetségi Köztársaság pénzügyi hozzájárulásáról az együttes védelemhez

(A Német Szövetségi Köztársaság meghatározott összeggel járul hozzá a területén állomásozó erők fenntartásához.)

Szerződés a háború és a megszállás folytán felmerült kérdések rendezéséről

(A Szerződés 12 fejezetből áll: I. Általános rendelkezések, II. Dekartellizáció és ipari decentralizáció. (Ezt a fejezetet a módosítás törölte és egyes új cikkeket az I. fejezethez csatolt.) III. Belső visszaszolgáltatás. IV. A nemzeti szocializmus áldozatainak kártalanítása. (Törölve.) V. Külső visszaszolgáltatások. VI. Jótételek és külföldi vagyon. VII. Elhurcolt személyek és menekültek. VIII. Igények Németországgal szemben. (Törölve.) IX. Bizonyos igények külföldi állampolgárokkal és államokkal szemben. X. Külföldi érdekek Németországban. XI. Könnyítések a Szövetségi Köztársaságban a három hatalom nagykövetségei és konzulátusai részére. (Törölve.) XII. Polgári légiforgalom.

A Szerződés Melléklete arról a Döntőbíróságról intézkedik, amely a németországi javakra, jogokra és érdekekre vonatkozó ügyekben fellebbezési hatóságként szerepel. Végül a Levélváltások a következő kérdéseket érintik: az Ellenőrző Tanács által hozott törvények, a nemzetközi szerződések és egyezmények érvényessége, a Saar-vidéket érintő szerződések és egyezmények, a háború előtti magánkötelezettségek, a Szerződés egyes rendelkezéseinek esetleges életbelépése a megerősítés előtt.)

Egyezmény a fegyveres erők és tagjaik adózásáról

(Az egyezmény az említettek adózási kötelezettségeit és annak módzatait szabályozza.)

Jegyzőkönyv a Német Szövetségi Köztársaságnak az Észak-atlanti Szerződéshez való csatlakozásáról

1954. október 23.

A Washingtonban, 1949. április 4-én aláírt Észak-atlanti Szerződés részesei, abban a meggyőződésben, hogy a Német Szövetségi Köztársaság csatlakozása ehhez a Szerződéshez megerősíti az észak-atlanti térség biztonságát,

tudomásul véve azt a nyilatkozatot, amelyben a Német Szövetségi Köztársaság 1954. október 3-án elfogadta az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 2. cikkében előírt kötelezettségeket, és az Észak-atlanti Szerződéshez való csatlakozásával kötelezte magát, hogy tartózkodik minden, a Szerződés szigorúan védelmi jellegével össze nem egyeztethető akciótól,

tudomásul véve ezenkívül valamennyi tagállam abbeli határozatát, hogy csatlakoznak ahhoz a nyilatkozathoz, amelyet ugyancsak 1954. október 3-án az Amerikai Egyesült Államok, a Francia Köztársaság és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság kormányai tettek a Német Szövetségi Köztársaság fenti nyilatkozatával kapcsolatban,

az alábbi rendelkezésekben állapodtak meg:

1. cikk. A jelen Jegyzőkönyv hatálybalépése után az Amerikai Egyesült Államok kormánya valamennyi Fél nevében meghívást küld a Német Szövetségi Köztársaságnak az Észak-atlanti Szerződéshez való csatlakozásra. A Szerződés 10. cikkének megfelelően a Német Szövetségi Köztársaság csatlakozási okiratának az Amerikai Egyesült Államok kormányával való letételének napján válik a Szerződés részesévé.

2. cikk. A jelen Jegyzőkönyv akkor lép hatályba, *a)* ha az Észak-atlanti Szerződés összes Szerződő Felei hozzájárulásukat az Amerikai Egyesült Államok kormányával közölték, *b)* ha a Brüsszeli Szerződést módosító és kiegészítő Jegyzőkönyv megerősítő okiratait a belga kormánynál letették és *c)* ha a külföldi fegyveres erőknek a Német Szövetségi Köztársaság területén való jelenlétéről szóló Szerződés megerősítő vagy jóváhagyó okiratait a Német Szövetségi Köztársaság kormányánál letették. Az Amerikai Egyesült Államok kormánya értesíti az Észak-atlanti Szerződés többi Szerződő Feleit minden egyes idevonatkozó közlés vételének időpontjáról, valamint a jelen Jegyzőkönyv hatálybalépésének időpontjáról.

3. cikk. A jelen Jegyzőkönyvet, amelynek francia és angol szövege egyenlő érvényű, az Amerikai Egyesült Államok levéltárában helyezik el. E kormány hiteles másolatokat juttat el az Észak-atlanti Szerződés többi Szerződő Feleinek kormányaihoz.

Ennek hitelül alulírott meghatalmazottak, akik kormányaiktól kellő meghatalmazást kaptak, a jelen Jegyzőkönyvet aláírták.

Készült Párizsban, 1954. október 23-án.

Nyilatkozat a Német Szövetségi Köztársaság és Olaszország meghívásáról a Brüsszeli Szerződéshez való csatlakozásra

1954. október 23.

Belgium, Franciaország, Luxemburg, Hollandia és az Egyesült Királyság kormányai, mint a gazdasági, szociális és kulturális együttműködésüket és jogos együttes védelmüket szabályozó 1948. március 17-i Brüsszeli Szerződés részesei,

megállapítva, hogy azokat az elveket, amelyeken a Brüsszeli Szerződés által teremtett társulás alapszik, a Német Szövetségi Köztársaság és Olaszország is elismeri és alkalmazza,

örömmel véve tudomásul, hogy a békéhez és a demokratikus intézményekhez való közös ragaszkodás szoros kapcsolatot jelent Nyugat-Európa különböző országai között,

meggyőződve arról, hogy a Német Szövetségi Köztársasággal és az Olaszországgal való társulás új és lényeges előrehaladást jelentene a Szerződés által kijelölt úton,

elhatározták, hogy a Szerződés 9. cikke alkalmazásával meghívják a Német Szövetségi Köztársaságot és Olaszországot, csatlakozzék ehhez a Szerződéshez, amelyet az 1954. szeptember 28-tól október 3-ig Londonban tartott konferencia záróokmányában foglalt rendelkezéseknek megfelelően módosítottak és kiegészítettek.

Jegyzőkönyv a Brüsszeli Szerződés módosításáról és kiegészítéséről

1954. október 23.

Őfelsége a belgák királya, a Francia Köztársaság elnöke és a Francia Unió elnöke, Ő Királyi Fensége Luxemburg nagyhercegnője, Őfelsége Hollandia királynője, Őfelsége Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság és egyéb királyságai és területei királynője, a Commonwealth feje, mint a gazdasági, szociális és kulturális együttműködésüket és jogos együttes védelmüket szabályozó, Brüsszelben, 1948. március 17-én aláírt Szerződés (a továbbiakban „Szerződés”) Szerződő Felei egyrészlől,

a Német Szövetségi Köztársaság elnöke és az Olasz Köztársaság elnöke másrészlől,

attól a közös akarattól áthatva, hogy békepolitikát folytatnak és megszilárdítják a biztonságot, arra törekedve, hogy ennek érdekében előmozdítsák Európa egységét és támogassák fokozatos integrációját,

meggyőződve arról, hogy a Német Szövetségi Köztársaság és az Olasz Köztársaság csatlakozása a Szerződéshez új és lényeges előrehaladást jelent ezen az úton,

figyelembe véve a londoni konferenciáról 1954. október 3-án kiadott záróokmányban és annak mellékleteiben foglalt határozatokat,

meghatalmazottaikul kinevezték:

akik jó és kellő formában talált meghatalmazásaik bemutatása után,

megállapodtak a következőkben:

1. cikk. A Német Szövetségi Köztársaság és az Olasz Köztársaság csatlakozik a jelen Jegyzőkönyvvel módosított és kiegészített Szerződéshez.

A Magas Szerződő Felek az alábbi okmányokat a jelen Jegyzőkönyv szerves kiegészítő részének tekintik: Jegyzőkönyv a Nyugat-európai Unió hatalmainak fegyveres erőiről (a továbbiakban II. sz. Jegyzőkönyv), Jegyzőkönyv a fegyverkezés ellenőrzéséről (a továbbiakban III. sz. Jegyzőkönyv) és ennek mellékletei, végül Jegyzőkönyv a Nyugat-európai Unió Fegyverkezést Ellenőrző Hivataláról (a továbbiakban IV. sz. Jegyzőkönyv).

2. cikk. A Szerződés bevezető részének következő bekezdése: „megteszik a szükségesnek ítélt intézkedéseket egy német agressziós politika felújulásának esetére” így módosul: „megteszik a szükséges intézkedéseket Európa egységének előmozdítására és fokozatos integrálódásának támogatására”.

A Szerződés 1. cikke 2. bekezdésének bevezető szavai a következőképpen fognak szólni: „Az előző bekezdésben előírt együttműködés, amely a 8. cikkben említett Tanács útján valósul meg. [...]”

3. cikk. A szerződésbe mint annak 4. cikkét a következő új cikket iktatják be: „A Szerződés végrehajtása során a Magas Szerződő Felek és minden általuk a Szerződés keretében felállított szerv szorosan együtt fog működni az Észak-atlanti Szerződés Szervezetével.”

„Avégett, hogy elkerüljék a NATO-vezérkarokéval párhuzamos kettős munkát, a Tanács és a Hivatal minden katonai tárgyú tájékoztatásért és szakvéleményért a NATO megfelelő katonai hatóságaihoz fordul.”

A Szerződés 4., 5., 6. és 7. cikkei ennek megfelelően az 5., 6., 7. és 8. számozást kapják.

4. cikk. A Szerződés 8. cikke (a régi 7. cikk) a következők szerint módosul:

„1. A Brüsszeli Szerződés Magas Szerződő Felei békepolitika folytatása, biztonságuk megerősítése, Európa egységének előmozdítása és fokozatos integrálódásának, valamint a köztük és az egyéb európai szervezetek közötti együttműködés támogatása céljából Tanácsot állítanak fel, amely a Szerződés, annak Jegyzőkönyvei és azok mellékletei végrehajtásának kérdéseivel foglalkozik.”

„2. Ennek a Tanácsnak a neve: „a Nyugat-európai Unió Tanácsa”; a Tanácsot úgy szervezik meg, hogy állandó jelleggel gyakorolhassa feladatát; a Tanács állítja fel az összes szükségesnek tartott segédszerveket, nevezetesen haladéktalanul felállítja a Fegyverkezést Ellenőrző Hivatalt, amelynek feladatkörét a IV. Jegyzőkönyv határozza meg.”

„3. A Magas Szerződő Felek bármelyikének kérésére a Tanácsot haladéktalanul össze kell hívni, hogy lehetővé váljék részükre minden olyan helyzet megvitatása, amely – a világnak bármely részén is álljon elő – fenyegetheti a békét vagy veszélyeztetheti a gazdasági stabilitást.”

„4. A Tanács határozatait mindazokban a kérdésekben egyhangúan hozza, amelyekre nézve más szavazási eljárásban nem állapodtak meg vagy nem fognak megállapodni. A II., III. és IV. Jegyzőkönyvben tárgyalt esetekben az ott meghatározott különféle szavazási eljárásokat (egyhangúság, kétharmados többség vagy egyszerű többség) alkalmazza. Egyszerű szótöbbséggel határoz a Fegyverkezést Ellenőrző Hivatal által eléje terjesztett kérdésekben.”

5. cikk. A Szerződésbe mint annak 9. cikke a következő új cikk kerül:

„A Nyugat-európai Unió Tanácsa évenként jelentést terjeszt a fegyverkezés ellenőrzése területén kifejtett tevékenységéről egy olyan közgyűlés elé, amely a Brüsszeli Szerződés hatalmainak az Európa Tanács tanácskozó közgyűlésében részt vevő képviselőiből tevődik össze.”

A Szerződés 8. 9. és 10. cikkei a 10., 11. és 12. számozást kapják.

6. cikk. Jelen Jegyzőkönyvet és az 1. cikkben felsorolt jegyzőkönyveket meg kell erősíteni és a megerősítő okiratokat a lehető leghamarabb a belga kormánynál kell letenni.

A jegyzőkönyvek hatályba lépnek, mihelyt a jelen Jegyzőkönyv összes megerősítő okiratait letették a belga kormánynál és mihelyt a Német Szövetségi Köztársaság kormányának az Észak-atlanti Szerződéshez való csatlakozási okiratát letették az Amerikai Egyesült Államok kormányánál.

A belga kormány értesíti a többi Magas Szerződő Felek kormányait és az Amerikai Egyesült Államok kormányát a jelen Jegyzőkönyv minden egyes megerősítő okiratának letételéről.

Ennek hiteléül az alulírott meghatalmazottak a jelen Jegyzőkönyvet aláírták, és pecsétjükkel ellátták.

Készült Párizsban, 1954. október 23-án, francia és angol nyelvű, egyformán hiteles szövegben, egyetlen példányban, amelyet a belga kormány levéltárában helyeznek el és amelyről ez a kormány hiteles másolatokat juttat el a többi aláírókhoz.

Jegyzőkönyv (II. sz.) a Nyugat-európai Unió fegyveres erőiről

1954. október 23.

Őfelsége a belgák királya, a Francia Köztársaság elnöke és a Francia Unió elnöke, a Német Szövetségi Köztársaság elnöke, az Olasz Köztársaság elnöke, Ő Királyi Fensége Luxemburg nagyhercegnője, Őfelsége Hollandia királynője és Őfelsége Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság és egyéb királyságai és területei királynője, a Commonwealth feje, mint a Brüsszeli Szerződést módosító és kiegészítő Jegyzőkönyv aláírói,

az Észak-atlanti Tanáccsal való tanácskozás után meghatalmazottaikul kijelölték akik megegyeztek az alábbiakban:

1. cikk. 1. Azok a szárazföldi és légi erők, amelyeket a jelen Jegyzőkönyvet aláíró mindegyik Magas Szerződő Fél békeidőben, az európai szárazföldön az Európai Szövetséges Erők Főparancsnoksága alá rendel, összlétszám és az alakulatok száma tekintetében nem haladhatják meg:

a) Belgium, Franciaország, a Német Szövetségi Köztársaság, Olaszország és Hollandia részére az Európai Védelmi Közösséget felállító, Párizsban 1952. május 27-én aláírt Szerződéshez csatolt külön megállapodásban a békeidőkre megállapított maximális felső határt;

b) az Egyesült Királyság részére négy hadosztályt és a második taktikai légiflottát;

c) Luxemburg részére egy ezred erejű harci csoportot.

2. Az 1. pontban említett alakulatok száma, amennyiben szükséges, módosítható és a NATO működésének szükségleteihez alkalmazható, feltéve, hogy a harcerő egyenértékű marad és az összlétszámot nem lépik túl.

3. A maximális felső határok fenti megállapítása egyik Magas Szerződő Felet sem kötelezi arra, hogy ilyen erejű fegyveres erőket állítson ki vagy tartson fenn, de biztosítja számukra a jogot, hogy ezt, amennyiben óhajtja, megtehesse.

2. cikk. Ami a tengeri haderőket illeti, azt a hozzájárulást, amelyet jelen Szerződés mindegyik Magas Szerződő Fele a NATO-parancsnokságoknak szolgáltat, minden évben az évi megállapítás során (a NATO katonai hatóságai ajánlásainak figyelembevételével) határozzák meg. A Német Szövetségi Köztársaság hozzájárulása, az 1. cikkben említett külön megállapodás által meghatározott határokon vagy azzal egyenlő értékű harcerő keretein belül, azokból a hajókból és alakulatokból tevődik össze, amelyekre az Észak-atlanti Szerződés Tanácsa által rábízott védelmi feladatok végrehajtásához szüksége van.

3. cikk. Ha az évi megállapítás folyamán bármikor olyan javaslatokat terjesztenek elő, amelyeknek eredményeként a fegyveres erők szintjét a fentebbi 1. és 2. cikkben meghatározott határok fölé kellene emelni, akkor az ajánlott emelésnek az érdekelt Magas Szerződő fél által történt elfogadását a jelen Jegyzőkönyv Magas Szerződő Feleinek egyhangú jóváhagyása alá kell bocsátani, ami vagy a Nyugat-európai Unió Tanácsában vagy az Észak-atlanti Szerződés Szervezete keretében történik meg.

4. cikk. Annak megállapítása végett, hogy a fentebbi 1. és 2. cikkben jelzett korlátokat megtartják-e, a Nyugat-európai Unió Tanácsával szabályos időközökben közölni kell azokat az értesítéseket, amelyeket az Európai Szövetséges Erők főparancsnoka az általa tartott szemlék folyamán szerzett. Ezeket a felvilágosításokat az európai szövetséges főparancsnok egy általa erre a célra kijelölt magas rangú tiszt útján juttatja el a Tanácshoz.

5. cikk. A jelen Jegyzőkönyv Magas Szerződő Feleinek az európai szárazföldön levő belső védelmi és rendőri erőinek létszámát és fegyverzetét a Nyugat-európai Unió Szervezetének keretében kötendő egyezmények fogják meghatározni, feladataik, szükségleteik és a már meglévő színvonal figyelembevételével.

6. cikk. Őfelsége Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság királynője továbbra is fenntartja az európai kontinensen, ideértve Németországot is, a jelenleg az Európai Szövetséges Erők főparancsnoka alá rendelt brit fegyveres erők tényleges erejét, azaz négy hadosztályt és a második taktikai légiflottát vagy olyan fegyveres erőt, amelyet az Európai Szövetséges Erők főparancsnoka hasonló harcértékű erőnek tart.

Őfelsége kötelezi magát, hogy nem vonja vissza ezeket a fegyveres erőket a Magas Szerződő Felek többségének kívánsága ellenére, akik döntésüket az Európai Szövetséges Erők főparancsnoka álláspontjának teljes ismeretében kell, hogy meghozzák. Ez a kötelezettség azonban nem köti Őfelségét egy tengerentúli súlyos válság esetében. Ha a brit fegyveres erők fenntartása az európai szárazföldön bármikor is túlságosan súlyosan nehezednék az Egyesült

Királyság külföldi fizetési helyzetére, Őfelsége Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság kormánya útján fel fogja kérni az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének Tanácsát, hogy vizsgálja felül e fegyveres erők fenntartásának pénzügyi feltételeit.

Ennek hitelül alulírott meghatalmazottak aláírták a jelen Jegyzőkönyvet, amely egyike a Szerződést módosító és kiegészítő Jegyzőkönyv I. cikkében felsorolt jegyzőkönyveknek, és azt pecsétjükkel ellátták.

Készült Párizsban, 1954. október 23-án, egyenlő érvényű angol és francia szöveggel, egyetlen példányban, amelyet a belga kormány levéltárában helyeznek el; ez a kormány hiteles másolatokat juttat el a többi aláírókhoz.

Jegyzőkönyv (III. sz.) a fegyverkezés ellenőrzéséről

1954. október 23.

Őfelsége a belgák királya, a Francia Köztársaság elnöke és a Francia Unió elnöke, a Német Szövetségi Köztársaság elnöke, az Olasz Köztársaság elnöke, Ő Királyi Fensége, Luxemburg nagyhercegnője, Őfelsége Hollandia Királynője és Őfelsége Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság és egyéb királyságai és területei királynője, a Commonwealth feje, mint a Brüsszeli Szerződést módosító és kiegészítő Jegyzőkönyv aláírói,

az Észak-atlanti Tanáccsal való tanácskozás után meghatalmazottaikul kijelölték,

akik megegyeztek az alábbiakban:

I. szakasz

Gyártási tilalom alá eső fegyverzetek

1. cikk. A Nyugat-európai Unió Magas Szerződő Felei tudomásul veszik és helyeslik a Német Szövetségi Köztársaság kancellárjának (Londonban, 1954. október 3-án tett és a jelen Jegyzőkönyvhöz annak I. Mellékleteként csatolt) nyilatkozatát, amelynek értelmében a Német Szövetségi Köztársaság arra kötelezte magát, hogy nem gyárt területén atom-, biológiai és kémiai fegyvereket. A jelen cikkben említett fegyverzetek típusait a II. Melléklet határozza meg. E fegyverzetek típusait közelebbről a Nyugat-európai Unió Tanácsa határozza meg és tartja korszerű színvonalon.

2. cikk. A Magas Szerződő Felek mint a Nyugat-európai Unió tagjai hasonlóképpen tudomásul veszik és helyeslik a Német Szövetségi Köztársaság kancellárja által ugyanebben a nyilatkozatban vállalt azt a kötelezettséget, amely szerint bizonyos más típusú fegyverzeteket nem gyártanak a Német Szövetségi Köztársaság területén, kivéve, ha az Észak-atlanti Szerződés Szervezete illetékes főparancsnoka a neki alárendelt fegyveres erők szükségletének megfelelő ajánlást terjeszt elő e fegyverzetek jegyzéke tartalmának módosítására vagy törlésére és ha a Német Szövetségi Köztársaság ilyen irányú kérést terjeszt elő; ezt a módosítást vagy törlést a Nyugat-európai Unió Tanácsának kétharmad többséggel hozott határozata alapján végre kell hajtani. A jelen cikkben említett fegyverzetek típusait a III. Melléklet sorolja fel.

II. szakasz

Ellenőrzésnek alávetett fegyverzetek

3. cikk. Ha azoknak a Magas Szerződő Feleknek kontinentális területén, amelyek nem mondtak le az atom-, biológiai és kémiai fegyverek előállításáról; e fegyverek gyártása meghaladja a kísérleti szakaszt és belép a tényleges termelés szakaszába, akkor szótöbbségi határozattal a Nyugat-európai Unió Tanácsa határozza meg azoknak a készleteknek a

mennyiségét, amelyeket az érdekelt Magas Szerződő Felek jogosultak az európai kontinensen tartani.

4. cikk. Az előző cikkek rendelkezéseinek épségben tartása mellett, a IV. Mellékletben felsorolt típusú fegyverzeteket a IV. Jegyzőkönyvben előírt mértékben és eljárás szerint kell ellenőrizni.

5. cikk. A IV. Mellékletben szereplő listát a Nyugat-európai Unió Tanácsa egyhangú határozattal módosíthatja.

Ennek hitelül alulírott meghatalmazottak aláírták a jelen Jegyzőkönyvet, amely egyike a szerződést módosító és kiegészítő Jegyzőkönyv I. cikkében felsorolt jegyzőkönyveknek, és azt pecsétjükkel ellátták.

Készült Párizsban, 1954. október 23-án, egyenlő érvényű angol és francia szöveggel, egyetlen példányban, amelyet a belga kormány levéltárában helyeznek el; ez a kormány hiteles másolatokat juttat el a többi aláíróhoz.

MELLÉKLETEK

I. Melléklet. Adenauer kancellár nyilatkozata.

II. Melléklet. A feltétlenül eltiltott fegyverek listája.

III. Melléklet. A feltételesen eltiltott fegyverek listája.

IV. Melléklet. Az ellenőrzés alá eső fegyvertípusok listája.

Jegyzőkönyv (IV. sz.) a Nyugat-európai Unió Fegyverkezést Ellenőrző Hivataláról

1954. október 23.

(A Jegyzőkönyv részletesen szabályozza a Hivatal szervezetét (Armements Control Agency – ACA) és működését. A Jegyzőkönyv 3 szakaszból és 23 cikkből áll.)